

Kjøer: Naar der kommer til at foreligge Forslag om et Udvalgs Nedsættelse, vil jeg dog fraraade det, thi det forekommer mig, at Lovens Omfang ikke er større, end at det nok kan ændres, uden at den behøver at sendes til et Udvalg. Foruden hvad der er udtalt af mine Medforslagsstillere, maa det maasse være mig tilladt, da det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) havde Noget at indvende imod § 2, at sige, at vor Tanke ogsaa har været den at bringe over paa andre Hænder den overflødige Jord, som er henlagt til Præstegaardene, og om det end ikke af Regjeringen anses for overflødigt, hvad der gaar ud over 2 Edr. Hartkorn, saaledes som det er udtalt i det Lovforslag, der nu er afstemt, har dog Regjeringen sagt, at der kun skulde blive saa megen Jord tilbage ved Præstegaardene som til en almindelig Bøndegaard. Det har været vor Mening, siger jeg, at bringe den overflødige Jord paa andre Hænder, thi det er vistnok almindelig erkjendt, at det er mindre heldigt, at Præsterne lønnes for en saa stor Del med Jord, som det hidtil har været Tilfældet. Paa de Steder, hvor jeg er kjendt, ere de fleste Præstegaardsjorder bortforpagtede, og dette viser altsaa, at Præsterne ikke have synderlig Lust til at give sig af med at dyrke Jord, hvilket heller ikke passer med deres præstelige Gjerning. Det har været en af Hovedtankerne med at stille dette Forslag, at vi saa hurtigt som mulig kunde bringe en Del af Præstejorderne over paa andre Hænder, som det bedre passede for at have med den Slags Ting at gjøre, end det passede for Præsterne, og som min ærede Nabo til Høire (Winther) har udtalt, have vi ikke troet, at det vilde have nogen Bannselighed at finde en Udvei til at give Erstatning til de Vedkommende for den Jord, som man tog bort, idet jeg ogsaa har tænkt mig, at vi aarlig paa Finantsloven kunde bestemme, hvilken Erstatning den vedkommende Præst skulde have for den bortfalgte Jord. Dette er ganske simpelt saaledes, som jeg har tænkt mig Sagen, og det har ingenlunde været min Mening, at man uden Videre, som den høitærede Minister sagde, skulde rane Jorden fra Præstegaardene og drage den ind i Statskassen, uden at give Erstatning derfor. Det er fuldkommen i sin

Orden og rigtigt, at, dersom det Forslag, der nylig er blevet afstemt, bliver vedtaget, saa er nærværende Forslag overflødigt, thi saa er der derved taget Bestemmelse om de Forhold, som dette Forslag angaar; men Udgiften til, at det andet Lovforslag skal blive vedtaget, er jo ikke meget stor, og jeg skal ikke negte, at, forsaavidt man ikke kan faae det i den Form, hvort det nu er afstemt, bryder jeg mig heller ikke om det, men vil ønske det udsat til en senere Tid. Det forekommer mig, at i saa Fald kunde det foreliggende Lovforslag godt foreløbig træde i Stedet for hint, og at man derved vilde afhjælpe en af de Ulemper, som ere tilstede ved den bestaaende Ordning.

S. C. D. Müller: Jeg vil blot paany støtte Forslaget om at lade Sagen gaa til anden Behandling og henvise den derefter til et Udvalg paa 7 Medlemmer, thi det vilde være interessant at faae det Spørgsmaal, som er reist udenfor denne Sal, rigtig undersøgt, om ikke Præstegaardene, næst at være henlagte til kirkelige Diemed, ere henlagte til kommunale Diemed, navnlig til Skolevæsenet. Det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 4de Valgkreds (P. Nielsen) har igaar med mig opsøgt et Messkript af 24de Januar 1821, hvorved, da Sunds Præstekald i 1821 blev nedlagt, Præstegaarden med alle Jorder blev skænket til Sunds Kommune, og paa lignende Maade er der forholdt med 20—30 Præstegaarde med Tilliggende i dette Aarhundrede. Det vilde derfor, som sagt, være interessant at faae dette Spørgsmaal, da det nu en Gang er blevet reist, noget nærmere undersøgt. Dernæst kan jeg ikke sige Andet end, at det synes mig, at der kunde gives denne Sag en Bending, hvorved den tilstræbte sociale Side sandsynlig kunde naas, idet man, naar man vilde gaa den Vej, i Stedet for at reise Spørgsmaalet om Pengene skulde tilhøre Staten eller Kirken eller Kommunen, blot vilde bestemme, at Præstegaardsjorderne, hvor de kunde sælges, skulde sælges som hidtil til Fordel for Præstekaldene, og de indkomne Beløb sættes ind mellem de offentlige Midler, derved ogsaa vilde opnaa ved denne isolerede Lov den Fordel at faae en sikker Indflydelse paa den nær-